

La Miranda

Santa Maria de Martorelles

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Turó d'en Galzeran, 08106
Emplaçament Al sud del terme municipal, tocant als termes d' Alella i Tiana
Alçada: 483m

Coordenades:

Latitud: 41.50467
Longitud: 2.26663
UTM Est (X): 438795
UTM Nord (Y): 4595042

Classificació

Número de fitxa 08256-126
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Any 1977
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Ha perdut l'emblanquinat que cobria l'estructura.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 08256A00500045

Fitxes associades:

[Parc de la Serralada Litoral / EIN la Conreria-Sant Mateu-Céllecs](#)

[Turó d'en Galzeran / Turó d'en Mates](#)

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dv., 11/03/2016 - 01:00

Descripció

Estructura situada a uns 70 metres al nord del cim del turó d'en Galzeran, amb accés des d'un petit corriol. Presenta una planta quadrada situada damunt d'un basament fonamentat a la roca mare del turó. Està bastida amb maons, amb plafons de pedra centrals a cada costat. Al centre hi ha un pilar quadrat d'un metre d'alçada aproximadament, també bastit en maons. En una de les cares de l'estructura hi ha una placa ovalada trencada que fa referència a les sancions que es poden rebre si es malmet la construcció. També menciona que és un vèrtex geodèsic. A la cara orientada al sud, en una pedra situada als peus de l'estructura, hi ha una placa metàl·lica commemorativa del segon centenari de la medició, instal·lada pel municipi d'Alella: "ALELLA A FRA AGUSTÍ CANELLES I CARRERES, ALPENS 1765-ALELLA 1818, EN EL II CENTENARI DEL MESURAMENT DEL MERIDIÀ DE DUNKERQUE-BARCELONA, 27 DE FEBRER DE 1994".

Història

Es tracta del vèrtex geodèsic que fou utilitzat per determinar la trajectòria del meridià Dunkerque-Barcelona (o meridià de París), per tal d'establir el sistema mètric decimal a partir de la mesura del metre (establert definitivament l'any 1799). La designació original amb la que se'l coneixia era Mont-Matas i els observadors que estudiaren la zona foren Pierre Méchain i Jean Joseph Tranchot. Les actuacions es dugueren a terme els anys 1792 i 1803. Posteriorment, l'any 1871, l'observador fou l'enginyer militar català Joaquim Barraquer Rovira. A Santa Maria de Martorelles és conegut com la Miranda. En un article publicat l'any 1889 pel butlletí de l'Associació d'Excursions Catalana, el turó apareix mencionat també com el "Turó dels Enginyers" en clara referència al vèrtex geodèsic anteriorment mencionat. Segons l'Àrea de Geodèsia del Instituto Geográfico Nacional, l'element actual fou construït l'any 1977. En aquella època, l'estructura estava emblanquinada.

Bibliografia

TRIQUELL I SALOMÉ, Adrià (2012). Parc de la Serralada Litoral. Història i itineraris. Barcelona: Piolet, p. 151. URTEAGA, L.; CAPDEVILA, J. (1993). "Tres hitos en el establecimiento de la red geodésica en Cataluña". Revista Ería, p. 293-307.

